

1959 Malî yılı Muvazenei Umumiye Kanununa bağlı (A/2) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun lâyihası ve Bütçe Encümeni mazbatası (1/401)

T. C.

Başvekâlet

Kamınlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71-958/1670

Ekî : 3

20 . VII . 1959

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Maliye Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İera Vekilleri Heyetince 20 . VII . 1959 tarihinde kararlaştırılan 1959 malî yılı Muvazenei Umumiye Kanununa bağlı (A/2) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun lâyihasının, esbabı mucibe ve ilişiğiyle birlikte, sunulduğunu saygularıyla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

ESBABI MUCİBE LÂYİHASI

F. Eklenen

I z a h a t

Maliye Vekâleti

- 792 30 000 000 1959 yılı bütgesiyle Karayolları Umum Müdürlüğü bütçesinin 781/70 faslına konulmuş olan 70 milyon liralık vilâyet ve köy yolları yardım tahsisatı Vekiller Heyeti kararıyla vilâyetlerin vilâyet ve köy yolları yapım ve bakımı ile ilgili hususlara tahsis edilmiş bulunmaktadır.
- Ancak ele alınmış bulunan büyük köprülerin inşalarının süratle ilerlemesi ve geçen yıllardan ele alınmış olan 5475 kilometre yola ilâveten daha 2 449 kilometre vilâyet yolunun bakım ve onarımının Karayollarınca yeniden ele alınması ile ve bazı mühim vilâyet yollarının inşalarının Karayolları tarafından gerek emanet ve gerekse ihale suretiyle tedvir edilmesi için bu tahsisatın sene sonuna kadar kifa-yet etmiyeceği müşahede edilmiştir.
- Ayrıca Karayollarınca anlaşma ile temin edilen ve vilâyetlerin makina ihtiyacını karşılamak üzere vilâyetlere tevzi edilecek olan kamyon ve diğer yol makinalarının ilk taksitleri ile nakliye; sigorta ve diğer masrafları için munzam bir tahsisata ihtiyaç hâsıl olmuştur.
- 793 10 000 000 Köylerimize içme suyu getirilmesi ve susuz halkımızın temiz, sıhhi ve bol içme su-yuna kavuşturulması mevzuunun ele alınmış bulunan en hayırlı işlerden birisi ol-duğuna şüphe yoktur. Bu hususta her yıl bütçeye ehemmiyetli miktarlarda tahsisat konulmuş ve 1959 malî yılında da köy içme suları için 29 milyon liralık bir tahsi-sat tefrik olunmuştur.
- Ancak ilk zamanlarda nispeten meçhul olan bu mevzu seneler geçtikçe yapılan

tetkikat ve anketler neticesinde oldukça aydınlanmış ve bugünkü bütçe temposu ile dâvanın en az 10 - 15 senede halledilebileceği anlaşılmıştır.

Zira bugüne kadar daha ziyade yakın membalardan faydalanılarak veya mevcutlar ıslah olunarak çok adedde köy suya kavuşturulmuş ise de bundan sonra çok uzak ve pahalı münferit isalelerle etüd neticesi meydana çıkan birçok grup köy projelerinin realize edilmesi konusu ile karşıkârşıya bulunmaktadır.

Bu suretle büyük keşifler karşısında bulunulması mevzuunun halli için bütçe bakımından daha uzun zamana ihtiyaç göstermektedir.

Halbuki köylümüzün susuzluk sebebiyle çok muztar durumda olması ve birçok köylere su getirilmiş bulunmasının bu nimetten müstefidolmayanların ıstırabını artırdığı ve bu sebeple devamlı taleplere yol açtığı bir vakıadır. Ve yine bu sebeple 1959 bütçesine konulan 29 milyon lira da tamamen harcanmış bulunmaktadır.

Bu itibarla 1959 malî yılı bütçesinin mezkûr tertibine 10 milyon liralık ek tahsisat konulması zaruri görülmüştür.

798/10 5 000 000

Yurdumuzun imarı faaliyetine muvazi olarak her biri eşsiz değerde olan âbidelerimizin tamir ve restore işlerinin geniş çapta ele alındığı malûmdur.

Hazırlanmış olan programa göre yalnız bu yılki çalışmalar için 18 milyon liraya ihtiyaç bulunmaktadır. Diğer taraftan gerek şehirlerimizde gerekse köylerimizde hayırsever halkımızın cami inşası hususunda gösterdiği arzu ve gayret günden güne artmakta olup bunlara Hükümetçe de birer miktar yardım yapılması zaruri bulunmaktadır.

Gerek âbide tamirleri için lüzumlu masrafların gerekse dernek ve köyler eliyle yapılan inşaatlar için vukubulan taleplerin mehmaemken karşılanabilmesini teminen mezkûr meblâğın eklenmesine ihtiyaç hâsıl olmuştur.

Maarif Vekâleti

742 15 000 000

1957 yılında 742 nci fasıldan alınan 42 milyon liralık ödenekle 853 yeni okul, 758 ikmal ve onarım yapılmış iken 1958 yılında alınan 30 milyon liralık tahsisatla 1957 ye nazaran 118 noksaniyle 735 okul yapılabildiği, 253 okul inşaatının ikmal edilemediği ve bu meyanda daha çok sayıda okul yaptırma gayretinde bulunan vilâyetlerin borçlu deruma düştükleri tesbit edilmiştir.

Mahallî yardımların kifayetsizliği ve bütçe ile ayrılan ödeneğin ihtiyaca yeteri kadar cevap vermemesi, diğer taraftan alınan ödenekten bir kısmının Amerika'dan hibe suretiyle alınacak baraka okulların nakliye, montaj ve diğer masraflarına karşılık olarak ayrılması, halkın devamlı ve ısrarlı okul istekleri karşısında daha çok sayıda okul yapımı mümkün bulunamadığından gerek ihtiyaçları kısmen karşılamak ve gerekse fazla sayıda okul yaptırabilmek bakımından bütçe ile kabul edilen 30 milyon liraya ilâveten daha 15 milyon liralık ek ödeneye ihtiyaç bulunmaktadır.

Mezkûr 60 milyon liralık munzam tahsisatın bütçe tasarrufatı ile gelir fazlasından karşılanacağı tahmin edilmektedir.

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe Encümeni

Esas No. 1/401

Karar No. 155

20 . VII . 1959

Yüksek Reisliğe

1959 malî yılı Muvazenei Umumiye Kanununa bağlı (A/2) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında Maliye Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince Yüksek Meclise arzı kararlaştırılıp Başvekâletin 20 Temmuz 1959 tarihli ve 71 - 958/1670 sayılı tezkeresiyle gönderilen kanun lâyihası Maliye Vekâleti Bütçe ve Malî Kontrol Umum Müdürü hazır oldukları halde **tetkik** ve müzakere edildi.

Kanun lâyihası, 1959 malî yılı Muvazenei Umumiye Kanununa bağlı (A/2) işaretli cetvelin ilişik cetvelde gösterilen fasıl ve maddelerine, Karayolları Umum Müdürlüğüne (30 000 000), Devlet Su İşleri Umum Müdürlüğüne (10 000 000), dernekler ve köyler tarafından inşa veya tamir ettirilecek hayrata yardım olarak Vakıflar **Umum Müdürlüğü** Bütçesinin 798 nei faslının 10 neu maddesine (5 000 000) ve köy okulları ile öğretmen ve sağlık memurları evleri yapımı için para ve aynı yardım olarak **Maarif Vekâleti** Bütçesinin 742 nei faslına (15 000 000) milyon lira ki ceman (60 000 000) milyon lira munzam tahsisat verilmesini temin maksadiyle ihzar ve sevk edilmiş bulunmaktadır.

Lâyihanın sevkini mucip sebepler ve Maliye Vekâleti mümessilinin verdiği mütemmim izahat Encümenimizce de yerinde görülerek madde-

lerin müzakeresine geçilmiş ve lâyiha cetveli ile birlikte Hükümetin teklifi veçhile Encümenimizce de aynen kabul edilmiştir.

Kanun lâyihası Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis	Mazbata M.	Kâtip
Balıkesir	İzmir	Diyarbakır
H. İmre	B. Bilgin	M. H. Ünal
Afyon Karahisar		Ankara
M. Â. Ütgen		İ. Seğkin
		İmzada bulunamadı
Artvin	Artvin	Balıkesir
H. Çeltiçioğlu	Y. Gümüşel	H. Timurtaş
Bolu	Çorum	Çorum
S. Bilir	H. Bulgurlu	Y. Gürsel
Denizli	Denizli	Diyarbakır
A. R. Karaca	M. Karasan	H. Turgut
Eskişehir	İsparta	İstanbul
M. Başkurt	T. Tağlı	N. Kurşan
İstanbul	İzmir	Kayseri
İ. Sevel	D. Akbel	O. Kavuncu
Manisa	Nevşehir	Rize
S. Mihçioğlu	N. Önder	İ. Akçal
Rize	Siird	Sinob
M. Önal	M. D. Süalp	Ö. Özen
Trabzon	Yozgad	Zonguldak
İ. Şener	T. Alpay	H. Timur

HÜMETİN TEKLİFİ

1959 malî yılı Muvazeneî Umumiye Kanununa bağlı (A/2) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında Kanun lâyihası

MADDE 1. — 1959 malî yılı Muvazeneî Umumiye Kanununa bağlı (A/2) işaretli cetvelin ilişik cetvelde yazılı tertiplerine (60 000 000) liralık munzam abhsiat verilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini icraya Maliye Vekili memurdur. 20 . VII . 1959

Başvekil	Devlet Vekili
A. Menderes	
Devlet Vekili ve	Devlet Vekili ve
Bas - Yay. ve Turz. V. V.	Münakalât V. V.
A. Aker	M. Kurbanođlu
Devlet Vekili	Adliye Vekili
	E. Budakođlu
Millî Müdafaa Vekili	Dahiliye Vekili
E. Menderes	N. Gedik

Hariciye Vekili

F. R. Zorlu

Maarif Vekili

Ticaret Vekili

H. Erkmen

Güm. ve İnh. Vekili

H. Hüsmen

Münakalât Vekili

Sanayi Vekili

İmar ve İskân Vekili ve

Maliye V. V.

M. Berk

Maliye Vekili

Nafia Vekili ve

Maarif V. V.

T. İleri

Sıh. ve İc. Mua. Vekili

Dr. Lâtifi Kırdar

Ziraat Vekili

N. Ökmen

Çalışma Vekili

H. Şaman

Bas.-Yay. ve Turz. Vekili

Koordinasyon Vekili ve

Sanayi V. V.

S. Ataman

Hükümetin teklifine bağlı

CETVEL

B.	M.	Ödeneğın çeşidi	Lira
		<i>Maliye Vekâleti</i>	
792		5539 sayılı Kanunun 19 ncu maddesinin 5 nci fıkrası gereğince Karayolları Umum Müdürlüğüne	30 000 000
793		Yatırımlar için Devlet Su İşleri Umum Müdürlüğüne	10 000 000
		<i>Vakıflar Umum Müdürlüğüne</i>	
798	10	Dernekler ve köyler tarafından inşa veya tamir ettirilecek hayrata yardım	5 000 000
		<i>Maarif Vekâleti</i>	
742		5210 sayılı Kanuna göre yapılan köy okulları ile öğretmeñ ve sağlık memurları evleri yapımı için para ve aynı yardım	15 000 000
		Yekûn	60 000 000